

# Informatieve bijeenkomst 'tijdelijk bos en bermbeplanting'

S.F. van der Werf  
Stichting Bevordering  
Houtproductie Nederland

Op donderdag 17 april jl. is in Sint-Oedenrode een informatieve bijeenkomst gehouden onder de titel: 'De aanleg van tijdelijk bos en het beplanten van bermen kunnen lonend zijn'. Het was de tweede van drie bijeenkomsten die verspreid in de provincie Noord-Brabant over dit onderwerp worden belegd met als doel alle gemeenten, gewesten, recreatie- en waterschappen in de gelegenheid te stellen met deze vormen van grondgebruik kennis te maken en hierover van gedachten te wisselen.

Deze voorlichtingsmiddagen over de aanleg van tijdelijk bos en bermbeplanting worden gegeven in het kader van het 'Houtproductieplan provincie Noord-Brabant', met welk plan de provincie op eigen wijze mede gestalte wil geven aan het rijksbeleid op het gebied van de bosbouw en de houtproductie.

De ongeveer 50 belangstellenden – deze keer uit Midden- en Zuid-Oost Brabant – werden door burgemeester mr. G.M. van Oerle, die als gastheer namens de gemeente Sint-Oedenrode optrad welkom gezegd. Vervolgens werden het beleid op rijks- en provinciaal niveau en de economische en praktische aspecten bij de aanleg van tijdelijk bos- en bermbeplanting door een aantal sprekers ingeleid.

De economische betekenis van houtproductie werd belicht door mevrouw drs. L. van de Laar van de Stichting Bevordering

Houtproductie Nederland die sprak mede namens ing. W. van Dijk van de Provinciale Griffie afdeling Economische Zaken, die verhinderd was.

Vervolgens werd door de consultant voor bos- en landschapsbouw van Staatsbosbeheer, ir. G. Geerling het rijksbeleid op het gebied van bosbouw en houtproductie nader uiteengezet. De daarbij behorende subsidiemogelijkheden werden uitgebreid toegelicht.

Namens de Provinciaal Planologische Dienst werd door ir. J. Iding (bureau in-

richting landelijk gebied) ingegaan op de planologische aspecten en het te voeren provinciale beleid bij bosuitbreiding in Noord-Brabant en tenslotte gaf ir. J. Volmuller, directeur van de Stichting Bevordering Houtproductie Nederland, een uiteenzetting over de aanleg en exploitatie van populierenbos en bermbeplanting gezien vanuit de praktijk; met name de aanleg- en onderhoudskosten en de mogelijke vormen van exploitatie kwamen uitgebreid aan de orde. Tevens werd ingegaan op agrarische en recreatieve mogelijkheden in combinatie met tijdelijk bos. Ir. Volmuller illustreerde zijn inleiding met een groot aantal rekenvoorbeelden. Een aantal zeer sprekende berekeningen zijn hieronder opgenomen. (zie bijlage A t/m E)

Na de pauze werden dia's vertoond, waaruit nog eens duidelijk de vele gebruiksmogelijkheden bleken die de populier biedt, vooral ook in het kader van de tijdelijke bebossing en bermbeplanting.

In de daarna volgende discussie die door de heer Volmuller werd geleid, kregen vooral

## Bijlage A

### Exploitatie doorsnee populier (S 36, 'Robusta')

|                             |     |           |               |
|-----------------------------|-----|-----------|---------------|
| Kosten aanleg:              | -/- | f 1.550,- |               |
| 80% subsidie                | +   | " 1.240,- |               |
|                             |     |           | f 310,-       |
| f 3.000,- Economische Zaken | +   | " 3.000,- |               |
|                             |     |           | f 2.690,-     |
| 2e en 3e jaar snoeien       | -/- | f 400,-   |               |
|                             | -/- | " 1.000,- |               |
|                             |     |           | -/- " 1.400,- |
|                             | +   | f 1.300,- |               |

Vaste lasten: f 200,- jaar/ha = waterschap? + beheerslasten

| Eindkap na | Kosten                | Opbrengsten | Saldo      |
|------------|-----------------------|-------------|------------|
| 15 jaar    | + f 1.300 - f 3.000,- | f 4.400,-   | f 2.700,-  |
| 20 jaar    | + f 1.300 - f 4.000,- | f 10.000,-  | f 7.300,-  |
| 25 jaar    | + f 1.300 - f 6.000,- | f 21.000,-  | f 16.300,- |

## Bijlage B

### Exploitatie wegbeplanting per kilometer

|                                      |     |           |               |
|--------------------------------------|-----|-----------|---------------|
| Kosten aanleg:                       | -/- | f 2.530,- |               |
| 80% subsidie                         | +   | " 2.025,- |               |
|                                      |     |           | -/- f 500,-   |
| f 3.000,- Economische Zaken per ha ± | +   | " 2.000,- |               |
| Inboeten                             |     | f 500,-   |               |
| 2e en 3e jaar onderhoud              |     | " 430,-   |               |
| Snoeien (3x tot 6 m)                 |     | " 1.400,- |               |
|                                      |     |           | -/- " 2.330,- |
|                                      |     |           | -/- f 830,-   |

| Eindkap na | Kosten | Opbrengsten | Saldo      |
|------------|--------|-------------|------------|
| 20 jaar    | f 830  | f 4.400,-   | f 3.570,-  |
| 30 jaar    | f 830  | f 15.300,-  | f 14.470,- |

Prijs f 20,-/m<sup>3</sup> lager i.v.m. moeilijkheden vellen en afvoeren takhout.

de praktische voor- en nadelen van populieren als bermbeplanting veel aandacht. Daarnaast werd ook dieper ingegaan op de planologische aspecten en op de verschillende vormen van subsidie. Evenals bij de vorige voorlichtingsmiddag die in Etten-

Leur werd gehouden, kon ook hier weer worden vastgesteld dat bij veel vertegenwoordigers van de uitgenodigde instanties de belangstelling voor de aanleg van tijdelijk bos en bermbeplanting sterk is toegenomen.

Adres: Stichting Bevordering Houtproductie Nederland  
Taalstraat 36, Postbus 11, 5260 AA Vught  
Tel: 073-579102

## Bijlage C

### Exploitatie populier 4x4 m., lange omloop met dunningen (S 40, 'Dorschkamp')

|                                                     |           |
|-----------------------------------------------------|-----------|
| • 625 bomen per ha: Dorschkamp                      |           |
| • Normen Staatsbosbeheer                            |           |
| • 1e dunning op 11-jarige leeftijd (312 stuks)      |           |
| • 2e dunning op 14-jarige leeftijd (156 stuks)      |           |
| 1 Aankoop plantsoen f 2,25/st                       | f 1.400,- |
| 2 Inkuilen, plantgaten, planten (f 2,50/st)         | " 1.560,- |
| 3 Onkruidbestrijding/bemesting (f 7,50 ha, 1e jaar) | " 750,-   |
|                                                     | <hr/>     |
| Kosten 1e jaar                                      | f 3.710,- |
| Subsidie-aanvraag + toezicht 15%                    | " 560,-   |
|                                                     | <hr/>     |
|                                                     | f 4.270,- |
| 2e en 3e jaar                                       |           |
| Onkruidbestrijding                                  | " 450,-   |
| Bemesting                                           | " 450,-   |
|                                                     | <hr/>     |
|                                                     | f 900,-   |
| Snoeien (3x tot 6 meter, 160 bomen)                 | f 1.000,- |

### Exploitatie populier (S 40, 'Dorschkamp')

|                                                            |               |
|------------------------------------------------------------|---------------|
| Kosten aanleg:                                             | -/- f 4.270,- |
| 80% subsidie                                               | + " 3.420,-   |
|                                                            | <hr/>         |
|                                                            | -/- f 850,-   |
| f 3.000,- Economische Zaken                                | + " 3.000,-   |
|                                                            | <hr/>         |
|                                                            | f 2.150,-     |
| Onderhoud                                                  |               |
| 2e en 3e jaar                                              | -/- f 900,-   |
| Snoeien                                                    | -/- " 1.000,- |
|                                                            | <hr/>         |
|                                                            | " 1.900,-     |
|                                                            | <hr/>         |
| Saldo                                                      | f 250,-       |
| Vaste lasten: f 200,- jaar/ha = waterschap + beheerskosten |               |

### Omloop 25 jaar:

|                    | Kosten                | Opbrengsten | Saldo       |
|--------------------|-----------------------|-------------|-------------|
| 1e dunning 11 jaar | + f 250 -/- f 2.200,- | f 1.620,-   | -/- f 330,- |
| 2e dunning 14 jaar | -/- f 600,-           | f 2.065,-   | f 1.465,-   |
| Eindkap            | -/- f 1.800,-         | f 19.050,-  | f 17.250,-  |
|                    |                       | <hr/>       | f 18.385,-  |

Per ha per jaar: f 735,-

## Bijlage D

### Populier versus landbouw-financieel overzicht

#### A. Populier:

| Leeftijd                                                   | Saldo*<br>per ha | Saldo per jaar |
|------------------------------------------------------------|------------------|----------------|
| <hr/>                                                      | <hr/>            | <hr/>          |
| 1. Goede grond - korte omloop: zeer goede groei:           |                  |                |
| 13 jaar                                                    | f 5.210,-        | f 400,-        |
| 16 jaar                                                    | f 11.650,-       | f 730,-        |
| 2. Goede grond - lange omloop met dunningen - goede groei: |                  |                |
| 25 jaar                                                    | f 18.385,-       | f 735,-        |
| 3. Matige grond - lange omloop - matige groei:             |                  |                |
| 20 jaar                                                    | f 7.300,-        | f 365,-        |
| 25 jaar                                                    | f 16.300,-       | f 650,-        |

\* inclusief f 200,-/jaar beheerskosten.

#### B. Landbouw:

Bij normale pacht f 400,- à f 600,- jaar/ha + extra kosten is de aanplant van populier tenminste gelijkwaardig.  
Bij bijzondere pacht f 1.000,- - f 6.000,- jaar/ha, geen aanplant van populier.  
Eigen landbouwexploitatie f 1.500,- jaar/ha is financieel voordeliger dan aanplant van populier, maar vergt ook meer aandacht.

## Bijlage E

### Conclusies bij de rekenvoorbeelden:

- Door de stimuleringsubsidie van het Ministerie van Economische Zaken is de aanleg van populier financieel aantrekkelijk.
- De subsidie van Economische Zaken zorgt ervoor dat bos voor niets kan worden aangelegd. Geld blijft over voor onderhoud.
- Geen renteverlies
- Tijdelijk bebossen met populier is voordeliger dan langdurig verpachten, o.a. door lage beheerskosten.
- Bij tijdelijk bebossen is de eigenaar vrij.
- Kennis van groeimogelijkheden, soorten populier, plantafstanden, omloop, e.d. zijn bepalend voor het uiteindelijke financiële resultaat.
- Bos moet extensief beheerd worden, het is geen stedelijke groenvoorziening.
- Bos biedt ook vele niet financiële voordelen.